

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.608/2015/4.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró

Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes: I. rendű
II. rendű

A felperes képviselője:

Dr. Nyitrai Károly ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Lichy József ügyvéd

A per tárgya: azonnali hatályú felmondás jogellenessége és
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Miskolci Törvényszék 1.Mf.21.200/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.321/2014/14.

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Törvényszék 1.Mf.21.200/2015/4. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek - tizenöt nap alatt - 50.000 (ötvenezer) forint és 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön

felhívásra - 852.000 (nyolcszázötvenkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes üzemeltetési igazgatóként, a II. rendű felperes ügyfélszolgálati igazgató-helyettesként állt az alperes alkalmazásában.
- [2] Munkaviszonyukat az alperes 2014. május 5-én kelt azonnali hatályú felmondással szüntette meg. Az előzmények ismeretében arra az álláspontra helyezkedett, hogy legalább egy esetben, 2013. november 14-én az I. rendű felperes súlyosan megszegte a munkahelyi vezetői feladatkörét, mert szándékosan engedte, sőt elrendelte, hogy egy fő műszerész dolgozzon az adott műszaki kirendeltségen. Ezzel vétett a munkavédelmi szabályzat egyik legalapvetőbb előírása ellen, és kockáztatta, hogy esetleges munkahelyi baleset bekövetkezése esetén a sérült munkavállaló mellett más munkatárs nincs, a közvetlen emberi segítség elmaradása pedig az adott személy életét, testi épségét veszélyeztetheti. Ennek ténye K.I. e-mail üzenete útján 2014. április 28-án délelőtt jutott a munkáltató tudomására, miután F.Z. igazgatósági tag erről nyomban értesítette a munkáltatói jogkör-gyakorlót. Az I. rendű felperes azzal, hogy F.Z. ez irányú kérdésére egyértelműen tagadó választ adott, és ez ellentétben áll az I. rendű felperes által írt 2013. november 14-ei e-mail tartalmával, a munkáltató részére valótlan állítást. Magatartásával azonnali és jelentős bizalomvesztést okozott. A munkahelyi vezetőtől éppen az várható el, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója felé őszinte és valóságos, a körülményeknek mindenben megfelelő tájékoztatást adjon. Ezen túlmenően az alperes kötelezettségszegésként állapította meg, hogy az I.r. felperes mint vezető beosztású dolgozó súlyosan megszegte az igazgatói utasítás azon rendelkezését, amely szerint a jelenléti ívet a munkahelyi vezető a tárgynapot követő első munkanapon 9 óráig köteles a munkáltató székhelyére telefaxon vagy e-mailben megküldeni. Ezen munkáltatói utasítást megismertették vele, így többek között az I.r. felperes is aláírta, tudomásul vette az abban foglaltakat. K.SZ. bérelszámoló e-mailben értesítette 2014. április 28-án a munkáltatói jogkör-gyakorlót arról, hogy az április havi bérszámfejtés elkészítéséhez április hónapra egyáltalán nem küldött jelenléti ívet. Az összesítés szerint utoljára a február havi számfejtéshez küldött ívet, ezzel megszegte a munkaköri kötelezettségét, magatartása kimeríti az azonnali hatályú felmondással kapcsolatos törvényi rendelkezéseket.
- [3] A II. rendű felperes terhére róttá az azonnali hatályú

felmondásában a munkáltató, hogy mint vezető beosztású dolgozó szintén súlyosan megszegte az igazgatósági utasítás azon rendelkezését, amely szerint a jelenléti ívet a munkahelyi vezető a tárgynapot követő első munkanapon 9 óráig köteles a munkáltató székhelyére telefaxon vagy e-mailben megküldeni. Miután a mulasztásának pótlására még csak kísérletet sem tett, ugyanakkor a 2014. április 17-ével fennálló táppénzes állománya folytán erre lehetősége sincs, így mulasztását egyértelműen tudatosnak lehet tekinteni. A kötelezettségszegés súlya messzemenően eléri a törvényben megfogalmazott mértéket, így a munkáltató az azonnali hatályú jogviszony megszüntetésről döntött.

A kereseti kérelmek és az alperes védekezése

- [4] A felperesek a kereseti kérelmükben az azonnali hatályú felmondás jogellenességét állították, és pernyertességük esetére a munkáltató perköltség fizetésre kötelezését kérték. Álláspontjuk szerint a 8/2012. számú utasítás rájuk nem vonatkozik, azt az ő tekintetükben alkalmazni nem kellett, nem volt szükség minden nap leadni a megelőző napi jelenléti ívet. Korábban sem ennek megfelelő gyakorlat volt jellemző, hanem a hónap végén összesítve küldték meg az adott hónapra vonatkozóan a jelenléti íveket. Ennek eredményeként kapták meg a fizetésüket, ebből probléma nem volt, amennyiben ez helytelen gyakorlat, arra nem figyelmeztették őket. A munkavédelmi szabályzat rendelkezéseit az I. rendű felperes betartotta, a szokásos gyakorlat szerint járt el, és amennyiben arra szükség lett volna, úgy a készenlétben lévő további egy műszerész behívása megoldható volt. Mindkét felperes hivatkozott az egyenlő bánásmód megsértésére is.
- [5] Az alperes a keresetek elutasítását, és a felperesek perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a munkáltatói intézkedés mindenben megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.321/2014/14. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperesek munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, és kötelezte az alperest, hogy az I. rendű felperesnek 1.420.000 forint végkielégítést és 4.052.814 forint elmaradt jövedelmet, valamint perköltséget fizessen, a II. rendű felperesnek 1.290.000 forint végkielégítést, és 1.498.485 forint elmaradt jövedelmet, továbbá

perköltséget. Kötelezte az alperest illeték viselésére is.

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban Mt.) 78. §-ának (1) bekezdés a) pontjára.
- [8] Megállapítható volt, miszerint mindkét felperes tekintetében olyan gyakorlat alakult ki, hogy az adott hónap végéig szükséges az összesített jelenléti ívek eljuttatása a bérszámfejtés részére, nem követelték meg a munkavállalóktól azt, hogy napi rendszerességgel, a következő munkanap 9 óráig azt megküldjék. Ezzel összefüggésben a munkáltató kifogást nem támasztott, ezt a gyakorlatot elfogadta, így a magatartás az azonnali hatályú felmondás jogszerű indoka nem lehetett. Az alperes eljárása az Mt. 6. § (1), (2) és (4) bekezdésében foglaltakat sérti.
- [9] Az I. rendű felperes 2013. november 14-én akként rendelkezett, hogy egy fő műszerész marad a műszaki kirendeltségen a sürgősségi hibaelhárítások miatt. A felek által egyöntetűen előadottak szerint az alperesnél kialakított rendszer alapján amennyiben olyan jellegű hiba került bejelentésre, amikor két ember szükséges a munkavégzésre, készenlétben állt egy másik munkavállaló, aki azonnal részt tudott venni a hibaelhárításban. Mindezek alapján önmagában a felmondásban hivatkozott rendelkezésből az, hogy olyan jellegű munkavégzés történt volna vagy akár csak a lehetősége fennállt, amikor a kötelezően két ember részvételével történő munkavégzést egy ember látta el, nem állapítható meg.
- [10] Az I. rendű felperes által a munkáltató megkeresésére adott válasz azt tartalmazta, hogy tudomása szerint amennyiben két emberre volt szükség a munka elvégzéséhez, azt ketten látták el, amennyiben egy ember elegendő volt, akkor egy munkavállaló végezte. Nincs arról tudomása, hogy olyan jellegű munkavégzés történt volna, amely a munkavédelmi szabályzatba ütközött. Az, hogy a tájékoztatás nem felelt meg a valóságnak, a per során nem nyert megállapítást. Ezen túlmenően az a körülmény, hogy az azonnali hatályú felmondást megelőzően 6 hónappal tesz a munkavállaló egy rendelkezést, és ennyi idő elteltével esetleg úgy nyilatkozik, hogy arra nem emlékszik, nem jelenti azt, hogy ezáltal bizalomvesztés következhetett be.
- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 82. § (1), (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, valamint az Mt. 77. § (3) bekezdésére.
- [12] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes élt fellebbezéssel, míg a felperesek fellebbezési ellenkérelmet terjesztettek elő, továbbá a kártérítés megfizetése iránt előterjesztett kereseti kérelmüket felemelték az elsőfokú ítélet meghozatala óta eltelt időszakra vonatkozóan.
- [13] A Miskolci Törvényszék 1.Mf.21.200/2015/4. számú ítélete szerint az alperes fellebbezésében bizonyítási indítványt terjesztett elő, iratok becsatolására határidő engedélyezését kérte, amelynek teljesítését a törvényszék a fellebbezés érdemi elbírálása során szükségtelennek tartotta. A jogvita a rendelkezésre álló adatok alapján eldönthető volt még annak feltételezése mellett is, hogy az

alperes által becsatolni kívánt jegyzőkönyvek az általa előadott nyilatkozatok megtételét alátámasztanak.

- [14] Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállást helyesen és teljes körűen állapította meg, abból levont jogkövetkeztetése is helytálló, ezért a döntést a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta helyes indokai alapján. A részbeni megváltoztatás indoka kizárólag az elsőfokú ítélet meghozatala óta eltelt idő volt, ennek eredményeként a kártérítési igény felemelésének lehetősége a felpereseket a Pp. 247. §, illetve a 146. § (5) bekezdés a) pontja alapján megillette.
- [15] Az elsőfokú eljárás során meghallgatott Sz. F.M., az igazgatóság elnöke szerint ügyeletben a kirendeltségen egy ügyeletesnek kellett lennie, továbbá egy helyettesnek. Az ügyeletesnél gépkocsi volt, aki kiment a helyettesért, kivéve ha a hiba elhárításához egy ember is elegendő volt (például modemcsere). Ebből egyértelműen arra a következtetésre lehetett jutni, hogy akár ügyeletesnek, akár készenlétesnek nevezte az alperes képviselője az ügyeletben lévő személyt, magán a kirendeltségen egy főnek kellett jelen lennie az adott időpontban, azaz 2013. november 14-én is. Ha olyan hiba merült volna fel, amelynek elhárításához két személy szükséges, akkor a helyesen készenlétesnek vagy helyettes ügyeletesnek nevezett másik személyt is bevonhatta volna az elhárításba.
- [16] Mindkét felperes esetében kötelezettségszegésként fogalmazta meg az alperes, hogy a jelenléti íveket nem az adott igazgatósági utasításnak megfelelően adták le. A törvényszék kifejtette, hogy a felperesek utóbb vitatták, hogy rájuk ez a rendelkezés kihatna, az első fokon ilyen nem történt, sőt az I. rendű felperes kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy az utasítás hatályban volt, de lehetetlenség volt betartani, hiszen ő nem egy adott helyen dolgozott, gyakran volt úton, ezért alakult ki a jelenléti ívek leadására vonatkozó gyakorlat.
- [17] A felperesek az Mt. 82. § (1) és (3) bekezdése szerinti jogkövetkezmény alkalmazását kérték, elmaradt jövedelemmel kapcsolatos kártérítési igényt érvényesítettek beszámítva a kártérítés szabályai szerint egyébként megtérült jövedelmüket figyelemmel arra, hogy a felemelt kereseti kérelmük az Mt. 82. § (2) bekezdése szerinti mértéket nem haladja meg, egyébként összecszerűségében követelésük nagyságát az alperes nem vitatta. Ezért a kártérítés címén az elsőfokú ítélet szerint elmaradt jövedelemként a felpereseket megillető összeg mértékét a törvényszék felemelte. A felperesek a követelés után kamat megfizetését is kérték, amely azonban nem volt megalapozott igény. A végkielégítés és a perköltség vonatkozásában a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [18] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 163. §-a (2) bekezdésének, illetve a Pp. 206. §-a (1) bekezdésének megsértését panaszolta. Az ítéletek „megváltoztatását” kérte akként, hogy a Kúria az I. rendű felperes tekintetében a keresetet utasítsa el, és ezen felperest perköltség fizetésére kötelezze (felülvizsgálati kérelem 3. oldal második bekezdés).
- [19] Az alperes felmondásai sem tartalmi, sem formai okból nem minősülnek jogellenesnek, azok valós és okszerű indokokon alapulnak. Az igazgatósági utasítás egyértelmű rendelkezést tartalmazott arról, hogy a munkahelyi vezetőknek a saját magukra, és a munkavállalókra vonatkozó jelenléti ívet is el kell küldeniük. Az, hogy a felperesek különböző helyeken végeztek munkát, nem mentesítette őket az igazgatói utasítás teljesítése alól, hiszen azt egyébként is e-mailen vagy faxon kellett megküldeniük, ezért akárhol is tartózkodtak, a feladat kivitelezhető volt a számukra.
- [20] Az alperes érdemi ellenkérelméhez már csatolta a 2012. november 14-én kelt aláírási ívet, amely tanúsága szerint a felperesek magukra nézve is kötelezőnek fogadták el az igazgatói utasításban foglaltakat.
- [21] A bizonyítékokból megállapítható, hogy az I. rendű felperes mint munkahelyi vezető a munkáltatóijogkör-gyakorlónak nem őszinte és valóságos, a körülményeknek mindenben megfelelő tájékoztatást adott a dolgozók életét, testi épségét, és egészségét érintő szigorú előírást tartalmazó munkavédelmi kérdésben. Ezáltal súlyosan megszegte a munkavédelmi szabályzatot.
- [22] A felperesek felmondásában megjelölt indokok képezték azok alapját, ezeket a munkáltató olyan súlyosnak értékelte, hogy a munkaviszony fenntartása részéről már nem volt lehetséges.
- [23] Az eljáró bíróságok megállapították, hogy a felmondásban közöltek megvalósultak, azaz hogy a jelenléti ívet nem vezették, továbbá hogy az I. rendű felperes megszegte a munkavédelmi szabályzatot, ennek ellenére a kereseti kérelemnek helyt adott, így jogszabályba ütköző ítélet meghozatalára került sor. A munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy a jogsértést milyen súlyúnak ítéli meg, és ahhoz képest milyen intézkedést tesz az egyes munkavállalókkal szemben.
- [24] Az I. rendű felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [25] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [26] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. Tekintettel arra, hogy az

alperes a felülvizsgálati kérelmében kizárólag az I. rendű felperessel szemben kérte a kereset elutasítását (3. oldal 2. bekezdés), így a Kúriának kizárólag ebben a körben volt módja vizsgálódni.

- [27] A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [28] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelemben több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előző pontban meghatározott törvényi követelményeknek. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén ennek a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia, ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 4-6. pont].
- [29] Az alperes felülvizsgálati kérelme a munkaviszony megszüntetéssel összefüggésben csak eljárási szabálysértésre, a Pp. 163. §-ának, és a Pp. 206. §-ának megsértésére utalt. A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának, és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, azokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint dönt róluk.
- [30] Az alperes által alkalmazott azonnali hatályú felmondás az Mt. 78. §-ának (1) bekezdés a) pontján alapult. Ebben a munkáltató a munkavállaló munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségének szándékos, jelentős mértékű megszegését állította. A felülvizsgálati kérelem a tényállás jogszabálysértő megállapítását jelölte meg jogszabálysértésként, de az alperes által alkalmazott intézkedés alapjául szolgáló anyagi jogszabályhelyre [Mt. 78. § (1) bekezdés a) pont] nem hivatkozott. Önmagában a Pp. 206. § (1) bekezdés rendelkezéseinek alapján történő felülvizsgálat nem eredményezheti az irányadó anyagi jogszabályhely megjelölése hiányában a felülvizsgálattal elérni kívánt célt, nevezetesen a munkáltatói azonnali hatályú felmondás jogszerűségének vagy jogellenességének a megállapítását.
- [31] Az esetleges jogszabálysértő tényállásból önmagában nem vonható le következtetés arra, hogy a másodfokú bíróság a lefolytatott

bizonyítás eredményeként miért és mennyiben jutott az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelő alkalmazására. A Pp. 206. § (1) bekezdésében szabályozott, a tényállás megállapítása során történő bizonyítékok mérlegelése nem azonos az anyagi jogszabályban, az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a minősített kötelezettségszegés súlyosságának megállapítása körében végzett mérlegeléssel. Ez alapján vonható le ugyanis következtetés arra, hogy az adott tényállás alapján jogszerű volt-e a munkáltató azonnali hatályú munkaviszony megszüntetéséről hozott intézkedése, fennálltak-e a törvényben foglalt feltételek.

- [32] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a Pp. 163. §-ának (2) bekezdése megsértésére is. E szerint a bíróság az ellenfél elismerése mindkét fél egyező, vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás ellenére kétségsbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel. Az alperes a jogszabályhely megjelölése mellett pontosan nem fejtette ki jogi indokait, nem rögzítette, hogy a bíróság ezen jogszabály alkalmazása során milyen jogsértést követett el. Ezért pedig a felülvizsgálati hivatkozás nem felel meg a törvényi előírásoknak.
- [33] A felülvizsgálati kérelemben az alperes utalt az Mt. 6. §-ának (1), (2) és (4) bekezdésében foglaltakra is, de csak az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakat ismertetve. Ez pedig konkrét jogszabálysértésként ugyancsak nem volt értékelhető.
- [34] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletnek felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, egyebekben hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [35] A pervesztes alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.
- [36] Az alperest illetékfizetési kötelezettség az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján terheli.
- [37] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2016. július 6.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Nné tisztviselő